

ÍRÁS ÉS MAGATARTÁS ÖSSZHANGJA

SARKADY SÁNDOR 80 ESZTENDŐS LENNE

A humánium költője

Sopron neves költője, a tavaly elhunyt Sarkady Sándor március 7-én lett volna 80 esztendő. Dr. Cs. Varga István irodalomtörténész szerint a soproni szellemi Pantheonban a helye, de jó lenne helyet találni neki a Magyar Parnasszuson is.

IRODALOM

GOSZTONYI MIKLÓS

A soproni irodalmi élet kiváló ismerője a kapuvári születésű prof. dr. Cs. Varga István irodalomtörténész, író és kritikus, az ELTE BTK tanára személyesen ismerte a két Sándort, Sarkadyt és Szokolayt, akiknek egyszer az egri Kálvin: Házban narrátora is lehetett.

HAGYATÉKA
EGYSÉGES ÉLETMŰ

– Miben látja Sarkady Sándor meghatározó jelentőségét?

– Soproni költő- és íróbarátim, főképpen Büki Attila és a napokban elhunyt Bösze Balázs révén ismerkedtem meg Sarkady Sándorral az 1980-as

évek elején. A soproni költők, írók törekvéseit Sarkady Sándor szakmai tudásával, lelki intelligenciájával, lektori, kritikus, szerkesztői tehetségével támogatta a Soproni Füzetekben, a Soproni Szemlében és a Várhely című folyóiratban. Egységes és szerves életművet hozott létre. Jelentőségét kutatva hosszabb távú emlékezésre van szükségünk. Munkássága a Halotti beszédől napjainkig ível, benne a múlton is átlátszik a jelen, felsejlik a jövő. Igazságszerető ember volt, gondolkodása a tünékeny időben az emlékezést is maradandóan szép szöveggé változtatta.

Ugy érzem, a szerkesztő és irodalomszervező Sarkady eddig ismertebb, mint a költő és a műfordító. Pedig templomé-

pítő életművében az értékszála csúcspontját, a főhajót a költészet jelenti. Műfordításai, esszéirői, szerkesztői munkássága a melékoltárokat alkotják. Jeles elődök nyomán babitsi szelvényben munkálkodott. Példamutatón képviselte az értelmiség hivatását. A genius locit testesítette meg. „Írom korom” címen adta közre gyűjteményes verseit, versfordításait. Önjellemző címadással - „Minden élet szolgálat” - jelentette meg jegyzeteit, esszéit, kritikáit. Fodor András megálapításai ma is érvényesek: „gyűjteményéből fájdalmasan kitetszik, milyen kárt okozott a korábbi kultúrpolitika azzal, hogy ilyen színvonalú erkölcsi, művészi értelemben egyaránt kiemelkedő költőt nem ismerhetett meg az ország”.

**TÚL HANGOS
VILÁGUNKBAN
KÉPES VOLT
MEGHALLANI
A BELSŐ, A GYERMEKIEK
TISZTA SZÉPSÉGEK
HALK SZAVÁT IS.**

Dr. Cs. Varga István

**NEMES ESZMÉKET
KÖVETETT**

- Mennyiben volt megújítója irodalmunknak?

- Inkább nemes tradíciókat, eszményeket követett. Méltán nevezte Jánosy István Kölchey örökösének: „Nem csak szóval hirdeti a Parainesis elveit, hanem egész emberi, iskolai és közéleti szereplésében is ezeket az elveket valósítja meg. Nála etikum és esztétikum azonos tőről fakad és mindkettőnek

Kortárs irodalom és zene: A Nyugat-magyarországi Egyetem Aranykapu Óvodájában 2007-ben Sarkady Sándor költő és T. Horváth József zeneszerző volt a vendég, ahol együtt énekelték a gyermekekkel a költő megzenésített verseit.

zer éves múlt,
szép várost".

Sarkady Sándor költő. Patriotizmus hatotta át egész életét. FOTÓK: KISALFÖLD-ARCHÍVUM

motorja: igényesség volt önmagával szemben." Patrióta szellemiségét igen jól tükrözi a soproni Szent Mihály-templomra című költeménye, amely mértani vonalakból architektúrai szépségű, poézist teremtő remekmű. Ha megszólal a Szent Mihály „harang szava, / Akárha Sopron szózata hangzana: / Te háromajkú, egy szívű táj, / Múltadat óva teremts jövendőt! / Békével járjon mind, aki jót akar, / Legyen horvát vagy német, avagy magyar - És bármelyik hit nevelte, / El ne feledje, hogy egy az Isten!" De gyermekverseiről sem feledkezhetünk el. Csanádi Imre fontos gondolatait idézem: „Gyermekverseiben ép, kulturált nyelv, jó formaérzék dominál. Eleve realista indíttatású, kellő szürrealista ízekkel megfűszerezve. Többlete a költő sok évtizedes pedagógusi gyakorlata, ez eleve a magukat gyerekügyekbe ártó verselők tarka sokasága fölé emeli. Komoly megbecsülésre érdemes költői értéket tapasztalok kulturáltan zsongó, szép, felelősen megalkotott apró verseiben. A legkisebbeknek szánja, de az ép érzékű »nagyok« is gyönyörködhetnek benne."

MÚFORDÍTÁSI HÓDÍTÁSOK

– **Műfordításai közül mit emelne ki a legszívesebben?**

– A költő-műfordító jelentős „vértelen”, szellemi hódítást végzett. Puskin-, Lermontov-, Blok-, Jeszenyin-, Paszternák- és Vinokurov-versek értő, formai-tartalmi szempontból is hű tolmácsolója. Műfordításait gyűjteményes kötetében tudatosan, egymást erősítő szerkesztéssel a saját versei sorába komponálta.

– **Alakja hol helyezhető el nagyjaink között?**

– Ez a feladat túlmutat a jelenkoron: az utókor kompetenciá-

ja, lelkiismereti vizsgálja. Kétségtelenül a soproni szellemi Pantheonban a helye, de jó lenne helyet találni neki a Magyar Parnasszuson is. „Posztmodern” korunkban igen ritka a hozzá hasonló, önzetlen, közösségben gondolkodó, érte munkálkodó, példaértékű ember. Életelve: írás és magatartás összhangja, emberség és magyarság; az a magyarság, melynek lényege: a humánium. Hitét, eszményeit művekkel hitelesítette, életével írta alá. Életpéldája és művészete is tanúsítja Számadását: „Élődsi, hitvány fagyöngy sose voltam - / Gyalázatoma nem virultam."

SARKADY SÁNDOR

Tavaszcím

Fuss el,
Február,
Süss fel,
Napsugár;
Szellő kerekedj,
Langyos eső, megeredj,
Árpa,
Búza,
Kukorica
Cseperedj!

